

VIII. TOSHKENT VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

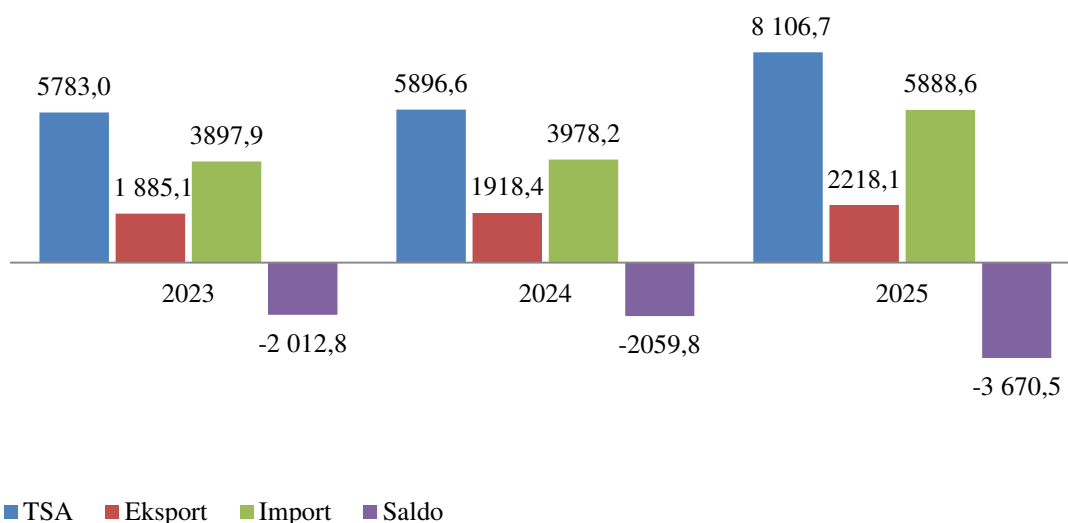
2025- yil yanvar-dekabr

1. Tashqi savdo aylanmasi
2. Eksport hajmi
3. Import hajmi
4. Tushuntirishlar

1. Tashqi savdo aylanmasi

2025- yil yanvar-dekabr oylarida Toshkent viloyatining tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **8 106,7** mln AQSH dollariga yetdi va 2024- yilning mos davriga nisbatan **2 210,1** mln AQSH dollariga yoki **37,5 %** ga ko‘paydi.

Tashqi savdo aylanmasi (mln AQSH dollari)

TSAda eksport hajmi **2 218,1** mln AQSH dollariga (2024- yilning yanvar-dekabr oyiga nisbatan **15,6 %** ga ko‘paydi) va import hajmi **5 888,6** mln AQSH dollariga (48,0 % ga ko‘paydi) yetdi. Hisobot davrida **3 670,5** mln AQSH dollari qiymatida manfiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

**Toshkent viloyatining yirik hamkor davlatlar
bilan tashqi savdo aylanmasi dinamikasi**
(mln AQSH dollari)

Davlatlar	2024-y.	2025-y.
Xitoy	1 677,4	2 515,9
Rossiya Federatsiyasi	1 454,7	1 850,7
Qozog‘iston	749,6	882,2
Turkiya	367,2	408,2
Shveysariya	54,6	394,5
Tojikiston	107,9	273,4
Qirg‘iz Respublikasi	133,4	255,0
Germaniya	184,6	200,7
Afg‘oniston	90,8	161,2
Belorussiya	125,4	157,0
Singapur	110,9	79,1
Hindiston	63,8	74,0
Eron Islom Respublikasi	41,5	67,2
Belgiya	38,9	63,6
Xitoy, Gonkong MMR	4,0	56,2
Braziliya	168,2	55,9
Italiya	89,9	54,1
Koreya Respublikasi	32,3	53,5
Finlyandiya	5,6	45,1
Indoneziya	18,4	35,7

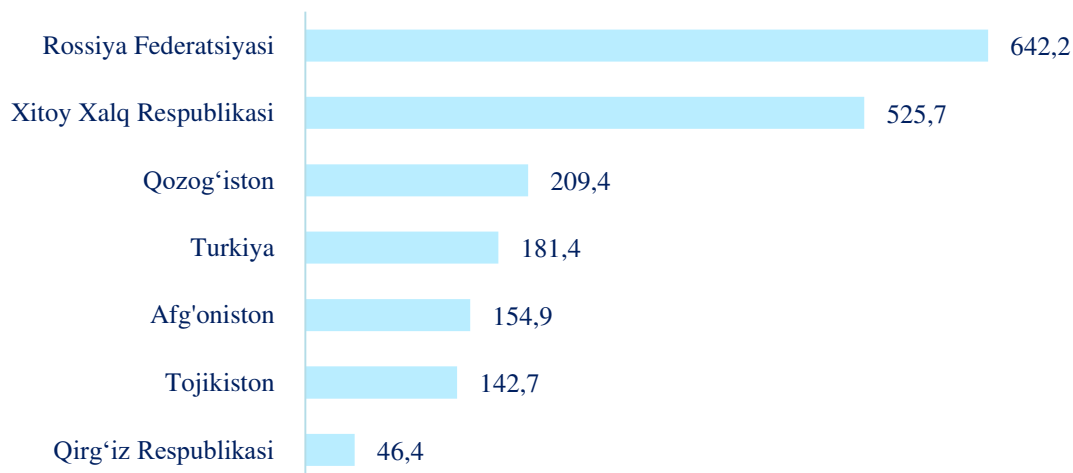
Toshkent viloyati jahonning **106** mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Xitoy Xalq Respublikasi (31,0%), Rossiya Federatsiyasi (22,8%), Qozog‘iston (10,9%), Turkiya (5,0%) va Shveysariya (4,9%) davlatlari bilan qayd etilgan.

2. Toshkent viloyatining eksporti tarkibi

Tarkibi	Mln AQSH dollari		O'zgarish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2024- y.	2025- y.	2024- y.	2025- y.	2024- y.	2025- y.
Jami eksport	1 918,4	2 218,1	102,0	115,6	100,0	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	263,5	341,0	117,6	129,4	13,7	15,4
Ichimliklar va tamaki	7,5	11,4	103,4	151,3	0,4	0,5
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	63,9	81,8	107,4	127,9	3,3	3,7
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	27,4	43,4	296,8	158,6	1,4	2,0
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	10,3	7,6	350,5	74,0	0,5	0,3
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	96,0	123,3	124,9	128,4	5,0	5,6
Sanoat tovarlari	1 126,4	1 147,8	97,8	101,9	58,7	51,7
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	75,0	82,1	122,0	109,4	3,9	3,7
Turli xil tayyor buyumlar	226,2	240,0	93,0	106,1	11,8	10,8
Boshqa tovarlar	-	111,0	-	-	-	5,0
Xizmatlar	22,2	28,7	33,3	130,5	1,3	1,3

Eksport tarkibida tovarlar ulushi **98,7 %** ni tashkil etib, asosiy ulush sanoat tovarlari (**51,7 %**), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**15,4 %**), kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar (**5,6 %**) va turli xil tayyor buyumlar (**10,8 %**) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

Toshkent viloyatining yirik eksportyor hamkor davlatlari (mln AQSH dollari)

2025- yil yanvar-dekabr oylarida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Rossiya Federatsiyasi (29,0 %), Xitoy (23,7 %), Qozog'iston (9,4 %), Turkiya (8,2 %), Afg'oniston (7,0 %), Tojikiston (6,4 %), Qirg'iz Respublikasi (2,1 %) kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy eksportdagi ulushi **85,8 %** ni tashkil etdi.

2025- yil yanvar-dekabr oylarida **210,3** ming tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo'lib, ushbu ko'rsatkich 2024- yilning mos davriga nisbatan **172,6 %** ga yoki **88,5** ming tonnaga ko'paydi.

Meva va sabzavotlar eksporti

	Miqdori, tonnada	Ming AQSH dollari	Hajmiga nisbatan, o'sish sur'ati
Jami	313 997,1	230 530,2	164,7
Uzum	24 130,3	19 922,1	185,3
Qurutilgan uzum	15 775,8	10 793,4	2,2 m.
Piyoz	32 802,0	8 756,0	186,0
Qovun (<i>shu jumladan tarvuz</i>)	21 873,6	4 574,9	7,4 m.
O'rik	9 016,6	7 247,3	103,8
Boshqa meva va sabzavotlar	210 398,8	179 236,5	159,8

2025- yil yanvar-dekabr oylarida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan **203,5** mln AQSH dollari qiymatidagi meva-sabzavot eksport qilindi. Bu ko'rsatkich 2024- yilning mos davriga nisbatan **164,7 %** ga ko'paydi va jami eksportdagi ulushi **9,2 %** ni tashkil etdi.

3. Toshkent viloyatining importi

2025- yilning yanvar-dekabr oylarida import hajmi **5 888,6** mln AQSH dollariga yetdi va 2024- yilning mos davriga nisbatan **48,0 %** ga ko'paydi. Import tarkibida eng katta ulush mashinalar va transport asbob-uskunalar (27,1 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (10,8 %) hamda sanoat mahsulotlari (15,3 %) hisobiga to'g'ri keldi.

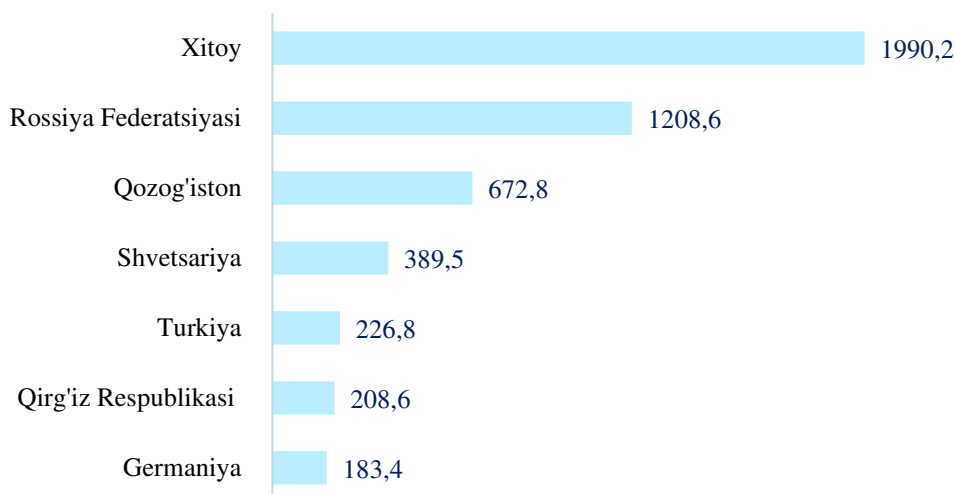
Toshkent viloyatining importi tarkibi

XSST tarkibi	Mln AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan. % da	
	2024- y.	2025- y.	2024- y.	2025- y.	2024- y.	2025- y.
Jami import	3 978,2	5 888,6	101,8	148,0	100,0	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	722,7	633,4	113,6	87,6	18,2	10,8
Ichimliklar va tamaki	8,4	2,8	149,7	33,6	0,2	0,05
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	618,4	752,0	109,3	121,6	15,5	12,8
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	364,2	471,1	146,0	129,4	9,2	8,0
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	96,1	150,7	94,4	156,9	2,4	2,6
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	353,2	479,5	91,6	135,7	8,9	8,1
Sanoat tovarlari	550,5	898,3	91,8	163,2	13,8	15,3
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	1 058,0	1 593,6	89,3	150,6	26,6	27,1
Turli xil tayyor buyumlar	75,8	119,0	80,3	156,9	1,9	2,0
Boshqa tovarlar	46,4	757,6	13,2 m.	16,3 m.	1,2	12,75
Xizmatlar	84,5	30,6	102,4	36,3	2,1	0,5

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2025- yilning yanvar-dekabr oylarida import qilingan tovarlar hajmi o'tgan yilning mos davriga nisbatan **1 910,5** mln AQSH dollariga ko'paydi va **5 888,6** mln AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa **30,6** mln AQSH dollariga yetdi.

Tashqi iqtisodiy faoliyat

Toshkent viloyatining yirik importyor hamkor davlatlari (mln AQSH dollari)

2025- yil yanvar-dekabr oylarida Toshkent viloyati **97** ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yirik hamkor davlatlar Xitoy (33,8 %), Rossiya Federatsiyasi (20,5 %), Qozog'iston (11,4 %), Turkiya (3,9 %), Qirg'iz Respublikasi (3,5 %), Shveysariya (6,6 %) jami importning **79,8 %** ni tashkil etdi.

2025- yilning yanvar-dekabr oylari yakuni bilan xizmatlar importi hajmi **30,6** mln AQSH dollarini yoki jami import hajmining **0,5 %** ni tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan **36,3 % ni tashkil etdi.**

4. Tushuntirishlar

Tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (TIF TN) bilan birgalikda, BMTning Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarini XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

Tashqi savdo statistikasi, tovarlar va xizmatlar tashqi savdosi asosida shakllantiriladi: tovarlar tashqi savdosi statistikasini shakllantirishda dastlabki ma'lumotlar bo'lib, Bojxona qo'mitasining bojxona yuk deklaratsiyasining ma'lumotlari hamda Milliy statistika qo'mitasining rezedentdan norezedentga o'tuvchi, davlat chegarasini kesib o'tmaydigan va bojxona deklaratsiyasida hisobga olinmaydigan tovarlarni statistik kuzatuvlari hisoblanadi; tashqi savdo xizmatlar statistikasini shakllantirish statistika kuzatuvlari asosida amalga oshiriladi.